

APLINKOS APSAUGOS AGENTŪRA

Biudžetinė įstaiga, A. Juozapavičiaus g. 9, LT-09311 Vilnius,
tel. 8 706 62 008, faks. 8 706 62 000, el.p. aaa@aaa.am.lt, <http://gamta.lt>.
Duomenys kaupiami ir saugomi Juridinių asmenų registre, kodas 188784898

MB „Ventos statyba“,
el. paštas: ventos.statyba@gmail.com

2017-04- 24
į 2017-03-22

Nr. (28.6)-A4- 4331
Nr.

Subjektams pagal sąrašą

ATRANKOS IŠVADA

DĖL ŠILĖNŲ KAIME ESANČIO VANDENS MALŪNO PRITAIKYMO ELEKTROS GAMYBAI POVEIKIO APLINKAI VERTINIMO

1. Informaciją atrankai pateikė: MB „Ventos statyba“, Miškininkų g. 27, Žerkščiai, Akmenės r. sav.; tel. 8685 56830; el. paštas: ventos.statyba@gmail.com

2. Planuojamos ūkinės veiklos užsakovas: MB „Ventos statyba“, Miškininkų g. 27, Žerkščiai, Akmenės r. sav.; tel. 8685 56830; el. paštas: ventos.statyba@gmail.com

3. Planuojamos ūkinės veiklos pavadinimas: vandens malūno pritaikymas elektros gamybai.

Atranka atliekama, vadovaujantis Lietuvos Respublikos Planuojamos ūkinės veiklos poveikio aplinkai vertinimo įstatymo bei 2 priedo 14 punktu, kai į planuojamos ūkinės veiklos, kurios poveikis aplinkai privalo būti vertinamas, rūšių sąrašą ar į planuojamos ūkinės veiklos, kuriai turi būti atliekama atranka dėl poveikio aplinkai vertinimo, rūšių sąrašą įrašytos planuojamos ūkinės veiklos keitimas ar išplėtimas, įskaitant esamų statinių rekonstravimą, gamybos proceso ir technologinės įrangos modernizavimą ar keitimą, gamybos būdo, produkcijos kiekio (masto) ar rūšies pakeitimą, naujų technologijų įdiegimą ir kitus pakeitimus, galinčius daryti neigiamą poveikį aplinkai, išskyrus 1 priedo 10 punkte nurodytus atvejus.

4. Planuojamos ūkinės veiklos vieta: Šiaulių r. savivaldybė, Kuršėnų kaimiškoji seniūnija, Šilėnų kaimas. Pagal Šiaulių rajono savivaldybės teritorijos bendrojo plano sprendinius planuojamos ūkinės veiklos (toliau – PŪV) žemės sklypas priklauso agrarinės žemės ir gamtinio karkaso teritorijoms. Artimiausi pramonės, rekreacinės ir visuomeninės paskirties objektai yra Kuršėnų miestelyje, iki kurio ~2 km. Šalia vandens malūno prateka upė Venta. Artimiausia gyvenvietė - Šilėnai, esanti kitoje Ventos pusėje. PŪV teritorijoje vyrauja slėnių agrarinis mažai urbanizuotas kraštovaizdis ir patenka į V1H3-a pamatinį vizualinės struktūros tipą (atvirų pilnai apžvelgiamų erdvių kraštovaizdis). Pagal saugomų teritorijų kadastro duomenis PŪV nepatenka į saugomų teritorijų ribas. Artimiausia saugoma - teritorija 4 km vakarų kryptimi – Užšilės miško beržo valstybinis genetinis draustinis. Vadovaujantis saugomų rūšių informacinės sistemos (SRIS) duomenimis artimoje aplinkoje ir PŪV teritorijoje nėra registruota saugomų rūšių. PŪV teritorija,

kurioje planuojama atlikti darbus, patenka į pakrantės apsaugos juostas ir zonas. 2016 m. birželio 1 d. MB „Ventos statyba“ su privačiu asmeniu sudarė pastato (vandens malūno) nuomos sutartį.

Šalia PŪV, už 50 m esanti neotektoniškai aktyvi zona neturės įtakos planuojamai vykdyti ūkinei veiklai, kadangi planuojami atlikti darbai yra malūno pastato rekonstrukcija. Neotektoniškai aktyvioje zonoje galimų žemės drebėjimų, požeminio vandens hidrodinaminės sistemos komplikacijų, karstinių procesų grėsmė mažai tikėtina, kadangi malūno pastatas minimas nuo 1799 metų. Nėra duomenų, kad ši zona būtų seisimiškai aktyvi. Neotektoniškai aktyvių lūžių ir lokalių struktūrų zonose ar plotuose padidėjęs uolienu vandens laidumas, intensyvesnė erozija vyksta teigiamų neotektoninių struktūrų plotuose, kur formuojasi ryškesnė įlomių, raguvų, griovų sistema, išgauti upių išilginiai profiliai sutampa su teigiamomis neotektoninėmis struktūromis, tuo tarpu Ventos upė su šia zona nesutampa.

Detali informacija apie vietą ir ūkinę veiklą vandens malūno pritaikymą elektros gamybai Šilėnų k., Kuršėnų kaimiškoje sen., Šiaulių r. pateikiama Informacijoje atrankai dėl PAV ir skelbiama www.gamta.lt ↔poveikio aplinkai vertinimas↔Informacija apie planuojamos ūkinės veiklos PAV atrankos išvadas 2017 m (toliau – Atrankos dokumentai).

5. Planuojamos ūkinės veiklos aprašymas: PŪV organizatorius planuoja atstatyti susidėvėjusius vandens malūno elementus bei atlikti betoninių paviršių remontą ir pritaikyti esamus Šilėnų vandens malūno technologinius įrenginius elektros gamybai. Vandens malūno įrenginius suko 1,2 m diametro Francis tipo turbina, 45 kW galios elektros variklis. Įgyvendinant Šilėnų vandens malūno projektą, malūne prie esamos vandens turbinos konstrukcijos numatyta sumontuoti 45 kW galios generatorių ir automatinę elektros skydinę. Pagal Kultūros paveldo departamento prie Kultūros ministerijos Šiaulių skyriaus paruoštą tvarkybos schemą, planuojama sutvarkyti nutrupėjusį tinką ant įtekamojo ir ištekamojo kanalų sienų ir išvalyti dugną nuo sąnašų, kuris uždaroje patalpoje, šachtoje. Taip pat numatyta suremontuoti esamus vandens įleidimo uždorius ir žuvims apsaugines groteles, kurios yra šachtoje.

Šilėnų vandens malūnas su technologine įranga 1996 m. gruodžio 23 d. Kultūros vertybių apsaugos departamento įsakymu Nr. 161 įtrauktas į Lietuvos Respublikos nekilnojamųjų vertybių registrą (kodas S254K). Vandens malūno, kaip hidrostatinio tvarkomuosius darbus, numatyta vykdyti vadovaujantis paruošta tvarkymo schema ir suderintu aprašu.

Prieš atliekant numatomus Vandensmalūno tvarkybos, slenksčio atstatymo darbus, planuojama 2017 m. vandens lygį pažeminti apie 1-1,2 m iki 90,70 m altitudės, pagal 2016 m. rugpjūčio 26 d. Agentūros išduotą leidimą pažeminti vandens lygį, (leidimo Nr. VLŽ-L.2016-5) (toliau – Leidimas) Vandens malūno tvarkomiesiems darbams atlikti tokio vandens pažeminimo lygio pakaks. Planuojama, kad vandens lygio pažeminimo intensyvumas užtvenktame tvenkinyje neviršys 20 cm per parą. Atliekant ir Šilėnų vandens malūno elementų remonto darbus, vandens lygio pažeminimo darbai bus vykdomi vadovaujantis Agentūros išduotu Leidimu pažeminti vandens lygį. Atstačius vandens lygį tvenkinyje iki normaliai patvenkto vandens lygio, iš tvenkinio ištekantis vandens debitas bus panaudotas elektros gamybai.

Šilėnų vandens malūno atstatymo darbus planuojama pradėti 2017 metais. Pagaminta elektros energija bus tiekiamą į bendrą energetikos tiekimo tinklą.

5¹. Planuojamos ūkinės veiklos poveikio Europos ekologinio tinklo „Natura 2000“ teritorijoms reikšmingumas: žemės sklypas ir planuojamos ūkinės veiklos teritorija nepatenka į Europos ekologinio tinklo „Natura 2000“ teritorijas ir nėra šių teritorijų artimoje aplinkoje.

Artimiausia „Natura 2000“ teritorija – Ventos upės slėnis (buveinių apsaugai svarbi teritorija) yra už 5,5 km į šiaurės vakarus, todėl planuojamos ūkinės veiklos poveikio reikšmingumo „Natura 2000“ teritorijoms nustatymas netikslingas.

6. Pastabos, pasiūlymai:

6.1. Vandens lygio pažeminimo darbai, atliekant Šilėnų vandens malūno tvarkomuosius darbus, privalo būti vykdomi vadovaujantis 2016 m. rugpjūčio 26 d. Agentūros išduotu Leidimu pažeminti vandens lygį, atliekant slenksčio atstatymo darbus (leidimo Nr. VLŽ-L.2016-5).

6.2. Vykdomos veiklos metu paaiškėjus, kad daromas didesnis poveikis aplinkai už informacijoje atrankos išvadai pateiktus arba teisės aktuose nustatytus rodiklius, veiklos vykdytojas privalės nedelsiant taikyti papildomas poveikį aplinkai mažinančias priemones.

6.3. Apie priimtą atrankos išvadą užsakovas ar PAV dokumentų rengėjas, gavęs atrankos išvadą, per 10 darbo dienų turi pranešti visuomenei, paskelbdamas visuomenei informaciją vadovaudamasis Visuomenės informavimo ir dalyvavimo planuojamos ūkinės veiklos poveikio aplinkai vertinimo procese tvarkos apraše, patvirtintame Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2005 m. liepos 15 d. įsakymu Nr. D1-370 „Dėl visuomenės informavimo ir dalyvavimo planuojamos ūkinės veiklos poveikio aplinkai vertinimo procese tvarkos aprašo patvirtinimo“ (toliau – Tvarkos aprašas), nustatyta tvarka. Teikiant informaciją visuomenei apie atrankos išvadą dėl poveikio aplinkai vertinimo nurodyti, kad išsamiau susipažinti su informacija apie planuojamą ūkinę veiklą galima Aplinkos apsaugos agentūros Poveikio aplinkai vertinimo departamento Šiaulių skyriuje, Tilžės g. 198, Šiauliai.

6.4. Vadovaujantis Atsinaujinančios energijos išteklių įstatymo 49 straipsnio nuostatomis, nepažeisti šiame straipsnyje įtvirtintų atsinaujinančių išteklių energiją naudojančių energijos gamybos įrenginių projektavimo ir statybos reikalavimų.

6.5. Žuvų apsaugai nuo žalojimo hidroelektrinės turbinoje, įrengti papildomas apsaugos priemonės, žuvų apsaugines groteles įrengti nuožulnias, su nedidesniais kaip 15 mm tarpais tarp strypų.

6.6. Vadovaujantis Tvenkinių naudojimo ir priežiūros tipinėmis taisyklėmis, patvirtintomis Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 1995-03-07 įsakymu Nr. 33 „Dėl tvenkinių eksploatavimo taisyklių“ (LAND 2-95) reikalavimais parengti tvenkinio naudojimo ir priežiūros taisyklės.

6.7. Vadovaujantis Lietuvos Respublikos upių, ežerų ir tvenkinių kadastro nuostatų, patvirtintų Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2000-09-19 nutarimu Nr. 1114 „Dėl Lietuvos Respublikos upių, ežerų ir tvenkinių kadastro steigimo ir jo nuostatų patvirtinimo“, IV skyriaus „Kadastro objektų registravimas“ nuostatomis, registruoti duomenis apie hidrotechnikos statinius.

7. Pagrindiniai motyvai, kuriais buvo remtasi priimant išvadą:

7.1. Kultūros paveldo departamento prie Kultūros ministerijos Šiaulių skyrius 2016 m. lapkričio 10 d. leidimu Nr. LPŠ-35 leido atlikti kultūros paveldo objekto ar kultūros paveldo statinio tvarkybos darbus bei nurodė papildomus paveldosaugos reikalavimus atliekant tvarkybos darbus.

7.2. Šlaitų ir pakrantės vandens juostos ir zonos nebus pažeistos, kadangi Šilėnų vandens malūno pritaikymo elektros gamybai darbai bus atliekami tik pastato išorinėje ir vidinėse dalyse.

7.3. Dėl Šilėnų vandens malūno pritaikymo elektros gamybai darbų nenumatoma aukštinti esamą upės patvanką ir užlieti papildomas teritorijas.

7.4. Šilėnų vandens malūno pritaikymo elektros gamybai darbams atlikti nebus naudojamos

pavojingos cheminės medžiagos, todėl poveikio aplinkai, žmonių sveikatai dėl cheminės taršos nebus.

7.5. Atliekant Šilėnų vandens malūno tvarkomuosius darbus, susidarys nedideli mišrių statybinių atliekų kiekiai. Mišrios statybinės atliekos bus rūšiuojamos ir perduodamos atliekų tvarkytoms.

7.6. Už 50 m esanti neotektoniškai aktyvi zona nuo planuojamos ūkinės veiklos – Šilėnų vandens malūno, neturės įtakos planuojamai vykdyti ūkinei veiklai bei poveikio materialinėms vertybėms, kadangi planuojama atlikti vandens malūno pastato rekonstrukcija.

8. Priimta atrankos išvada – atsižvelgiant į išdėstytus motyvus, ir, įgyvendinus 6 punkte nurodytas pastabas, bei pateiktą informaciją atrankai dėl poveikio aplinkai vertinimo, ir, vadovaujantis Lietuvos Respublikos planuojamos ūkinės veiklos poveikio aplinkai vertinimo įstatymo 7 straipsnio 6 dalimi, priimama atrankos išvada – Šilėnų vandens malūno pritaikymas elektros gamybai Šilėnų k., Kuršėnų kaimiškoje sen., Šiaulių r. poveikio aplinkai vertinimas neprivalomas.

Ši atrankos išvada galioja 3 metus nuo jos viešo paskelbimo dienos. Užsakovas ar poveikio aplinkai vertinimo dokumentų rengėjas per 10 darbo dienų turi pranešti visuomenei apie priimtą atrankos išvadą Visuomenės informavimo ir dalyvavimo planuojamos ūkinės veiklos poveikio aplinkai vertinimo procese tvarkos apraše nustatyta tvarka. Apie pranešimo paskelbimą tvarkos apraše nurodytose visuomenės informavimo priemonėse užsakovas ar poveikio aplinkai vertinimo dokumentų rengėjas turi informuoti Aplinkos apsaugos agentūrą, kartu pridėdamas laikraščius, kuriuose skelbtas pranešimas kopijas ir pranešimo, skelbto savivaldybės (seniūnijos) lentoje, kopiją su savivaldybės (seniūnijos) informacine žyma apie paskelbimą.

Šis sprendimas gali būti persvarstomas Lietuvos Respublikos planuojamos ūkinės veiklos poveikio aplinkai vertinimo įstatymo nustatyta tvarka - suinteresuota visuomenė per 20 darbo dienų nuo atrankos išvados paskelbimo dienos turi teisę teikti atsakingai institucijai, šiuo atveju Aplinkos apsaugos agentūrai, pasiūlymus persvarstyti atrankos išvadą, kiti poveikio aplinkai vertinimo proceso dalyviai: planuojamos ūkinės veiklos subjektai per 10 darbo dienų nuo atrankos išvados gavimo dienos turi teisę pateikti atsakingai institucijai motyvuotą prašymą persvarstyti atrankos išvadą arba skundžiamas Vilniaus apygardos administraciniam teismui (Žygimantų g. 2, LT-01102 Vilnius), per vieną mėnesį nuo jo gavimo dienos Lietuvos Respublikos administracinių bylų teisenos įstatymo nustatyta tvarka.

Direktoriaus įgaliota
Poveikio aplinkai vertinimo departamento
direktorė

Justina Černienė

APLINKOS APSAUGOS AGENTŪROS
2017 m. balandžio 24 d. atrankos išvados Nr. (28.6)-A4- 4331

ADRESATŲ SĄRAŠAS

1. Šiaulių rajono savivaldybės administracijai, el. p. prim@siauliuraj.lt
2. Nacionalinio visuomenės sveikatos centro prie Sveikatos apsaugos ministerijos Šiaulių departamentui, el. p.: siauliai@nvsc.lt
3. Šiaulių apskrities priešgaisrinė gelbėjimo valdybai, el. paštas: siauliai.pgv@vpgt.lt
4. Kultūros paveldo departamento prie Kultūros ministerijos Šiaulių teritoriniam padaliniui, el. paštas: siauliai@heritage.lt

Kopija:

Lietuvos Respublikos aplinkos ministerijos Šiaulių regiono aplinkos apsaugos departamentui, K. M. Čiurlionio g. 3, Šiauliai; el. p.: srd@srd.am.lt